Lietas Nr. C24125414
Lietas arhīva Nr. C-0211-16/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2016. gada 10. martā

Ogres rajona tiesa: tiesnesis D.Plaudis,
ar tiesas sēdes sekretāri S.Sināti,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS „NORVIK BANKA" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 22.aprīlī prasītājs AS „NORVIK BANKA" cēla tiesā prasību, kurā saskaņā ar Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717.pantu, 1720.panta 2.punktu, 1753., 1756., 1757.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1762.panta 1.punktu, 1764.pantu, 1765.panta pirmo daļu, 1811., 1934., 1943.pantu, 1946.panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma 27.panta otro daļu, 41.panta pirmo daļu, 127.panta pirmo daļu, 134.panta pirmo daļu, 195.pantu, 406.^{6} panta trešo daļu lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam no līguma Nr.PTK-003902 izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības - neatmaksāto pamatsummu EUR 1478,95 apmērā, nesamaksātos līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu EUR 425,76 apmērā, nesamaksātos likumiskos nokavējuma procentus EUR 273,07 apmērā, līgumsodu EUR 1478.95, kopā piedzenot EUR 3656,73 apmērā; no līguma Nr.VK10020437 izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības - atļautā kredīta parādu EUR 665,68 apmērā, procentus par atļautā kredīta izmantošanu EUR 121,14 apmērā un līgumsodu par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu EUR 224,12 apmērā, kopā piedzenot EUR 1010,94; noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus - 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas; piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam visus tiesāšanās izdevumus.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 6.martā starp prasītāju un atbildētāju /pers. B/ tika noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr. PTK-003902, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts patēriņa kredīts EUR 1778,59, apmērā ar procentu likmi 17.00% gadā un ar atmaksas termiņu 48 mēneši.

Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku atbildētājam bija jāveic maksājumi līdz katra mēneša 55. datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos Atbildētāja kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta atmaksas un/vai procentu samaksas maksājumu veikšanai.

Saskaņā ar līguma 8.1.punktu, par termiņā neatmaksātu patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem Atbildētājam jāmaksā Prasītājam līgumsods 0.3% dienā, ko aprēķina no termiņā nesamaksātās summas. Līguma 8.2.punkts nosaka, ka līgumsoda samaksa neatbrīvo Atbildētāju no līgumā noteikto saistību izpildes.

Atbildētājs nepildīja ar līgumu Nr.PTK-003902 uzņemtās saistības, jo nenodrošināja, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos viņa kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta maksājumu veikšanai. Pēdējais maksājums ir saņemts 2008.gada 29.augustā EUR 439,93 apmērā.

Līguma Nr.PTK-003902 9.1.1.apakšpunkts nosaka, ka atbildētājam ir pienākums atmaksāt saņemto kredītu, samaksāt procentus un pienācīgi izpildīt citas līgumā minētās saistības. Savukārt līguma 9.1.2.apakšpunkts nosaka, ka Atbildētājam ir pienākums nodrošināt, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos Atbildētāja kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta atmaksas un/vai procentu samaksas maksājumu veikšanai.

2014.gada 21.janvāra prasītājs nosūtīja atbildētājam Pirmstiesas brīdinājumu ar kuru tika brīdināts, ja atbildētājs neatmaksās prasītājam visu no līguma izrietošo parāda summu, prasītājs vērsīsies tiesā ar attiecīgu prasību.

Prasītājs apliecina, ka atbildētājs parādu nav nomaksājis un no līguma Nr.PTK-003902 izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības sastāda EUR 3656.73, ko veido neatmaksātā pamatsumma EUR 1478,95; nesamaksātie līgumiskie procenti par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 2008.gada 15.februāra līdz 2011.gada 15.martam EUR 425,76; nesamaksātie likumiskie nokavējuma procenti par laika periodu no 2011.gada 16.marta līdz 2014.gada 25.martam EUR 273,07; līgumsods par laika periodu no 2008.gada 15.marta līdz 2011.gada 15.martam EUR 1478,95.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2006.gada 21.decembrī starp AS „NORVIK BANKA" un atbildētāju /pers. B/ tika noslēgts līgums Nr.VK10020437 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts atļautais kredīts EUR 711,44 apmērā ar ikmēneša procentu likmi 1,79%.

Saskaņā ar līguma 1.12.punktu, kredīts ir aizdevums, kuru Prasītājs piešķir Atbildētājam un kas tiek uzskaitīts kartes kontā. Kredīts sastāv no Atļautā un Neatļautā kredīta summas. Līguma 1.13.punktā noteikts, ka Atļautais kredīts ir kredīts Prasītāja noteiktā limita ietvaros, savukārt līgumā 1.14. noteikts, ka Neatļautais kredīts ir kredīts, kas pārsniedz Prasītāja noteikto limitu. Atbilstoši līguma 1.9. un 1.10.punktiem, atbildētājai katra norēķinu cikla laikā (viens kalendārais mēnesis) bija jānorēķinās ar prasītāju, t.i., jāsamaksā ikmēneša maksājumi.

Atbilstoši līgums 5.3.punktam, ar ikmēneša maksājumu veikšanu tiek dzēstas atbildētāja saistības pret prasītāju, t.sk., tiek atgriezts izmantotais kredīts, tiek maksāti procenti par atļautā kredīta izmantošanu, aprēķināti līgumsodi un citi, saskaņā ar tarifiem obligātie maksājumi.

Saskaņā ar līguma 5.10.punktu, par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētājs maksā līgumsodu par pārtēriņu, saskaņā ar līguma tarifiem, kas ir līguma neatņemama sastāvdaļa, 0,167 % apmērā par pārtēriņu dienā no neatļautā kredīta apjoma. Savukārt, saskaņā ar līguma 1.11. un 5.11.punktiem, ja atbildētājs līdz maksājuma datumam nav samaksājis ikmēneša maksājumu, atbildētājam saskaņā ar tarifiem jāmaksā līgumsods 0,25 % apmērā dienā par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas, kas bija jāveic līdz katra mēneša 15.datumam, nodrošinot pilnīgu ikmēneša saistību dzēšanu pret prasītāju.

AS „Norvik banka" norāda, ka atbildētājs nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības, jo neveica maksājumus atbilstoši līguma apmaksas noteikumiem. Pēdējais maksājums saskaņā ar līgumu Nr.VK10020437 tika veikts 2007.gada 8.maijā EUR 36,72 apmērā.

Ar 2014.gada 21.janvāra Pirmstiesas brīdinājumu atbildētājs tika brīdināts par parādu.

Prasītājs apliecina, ka atbildētājs parādu nav nomaksājis un no līguma Nr.VK10020437 izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības sastāda EUR 1010,94 apmērā, ko veido kredīta summa EUR 665,68 apmērā; procentiem par atļautā kredīta izmantošanu EUR 121,14 apmērā; līgumsoda par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu EUR 224,12 apmērā.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus tiesā nav iesniedzis.

Prasītāja AS „NORVIK BANKA" pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, tiesā saņemts lūgums izskatīt lietu bez AS „NORVIK BANKA" pārstāvja klātbūtnes un norādot, ka prasība tiek uzturēta pilnā apmērā.

Atbildētājs /pers. B/ uz tiesas sēdi nav ieradies. Atbildētājs uz tiesas sēdi aicināts ar publikāciju oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis", laidienā Nr.20 (2016.gada 29.janvāris), jo tiesai nav zināma atbildētāja dzīvesvieta.

Tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, nolēma lietu izskatīt bez lietas dalībnieku piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Izvērtējot lietas materiālus, tiesa atzina, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Ievērojot Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs nav apstrīdējis pret viņu celto prasību.

Apmierināms prasītāja lūgums no atbildētāja piedzīt galveno parādu EUR 2144,63 apmērā.

Lietā nepastāv strīds par faktu, ka 2007.gada 6.martā starp AS „NORVIK BANKA" un /pers. B/ tika noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr.PKT-003902, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts kredīts Ls 1250,00 apmērā ar gada procentu likmi 17% un ar atmaksas termiņu 48 mēneši – līdz 2011.gada 15.martam. No līgumam pievienotā maksājumu grafika redzams, ka maksājumi atbildētājam jāveic katru mēnesi līdz 15.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētāju kontā ir pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai (lietas 10.lapa).

Lietā nepastāv strīds par faktu, ka 2006.gada 21.decembrī uz atbildētāja Pieteikuma par VIVA norēķinu kartes saņemšanu un lietošanu starp AS „NORVIK BANKA" (iepriekš nosaukums - AS /Nosaukums C/) un /pers. B/ tika noslēgts Līgums Nr. VK10020437 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu. No kura redzams, ka atbildētājam tika piešķirts atļautais kredīts Ls 500,00 apmērā, ar ikmēneša maksājumu Ls 25,81 un ar aizdevuma atmaksas termiņu 24 mēneši. Ar savu parakstu uz iepriekš minētā līguma atbildētājs apliecināja, ka viņš ir iepazinies ar pašu līgumu, līguma par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu noteikumiem, kā arī ar noteikumiem par norēķinu konta atvēršanu un apkalpošanu, līdz ar to, piekrita tiem un apņēmās šos noteikumus pildīt (lietas 16.-17.lapa).

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Atbildētājs savas saistības saskaņā ar noslēgto līgumu nav izpildījis, līdz ar ko no viņa piedzenama neatmaksātā aizdevuma summa EUR 2144,63 (1478,95+665,68).

Apmierināms prasītāja lūgums no atbildētāja piedzīt procentus saskaņā ar Patēriņa kredīta līgumu Nr. PTK-003902 EUR 698,83 apmērā. Minētie procenti aprēķināti par laika periodu no 2008.gada 15.februāra līdz 2014.gada 25.martam, kas sastāv no nesamaksātajiem līgumiskajiem procentiem par kredīta izmantošanu par laika periodu no 2008.gada 15.februāra līdz 2011.gada 15.martam EUR 425,76 apmērā un nesamaksātajiem likumiskajiem nokavējuma procentiem par laika periodu no 2011.gada 16.marta līdz 2014.gada 25.martam EUR 273,07 apmērā (lietas 13.-15.lapa).

Apmierināms prasītāja lūgums no atbildētāja piedzīt procentus saskaņā ar līgumu Nr.VK10020437 EUR 121,14 apmērā. Minētie procenti aprēķināti par laika periodu no 2007.gada 1.augusta līdz 2008.gada 30.maijam.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt Civillikuma 1946.pants nosaka, ka procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti.

Kā redzams no Patēriņa kredīta līguma Nr.PTK-003902 atbildētājam par kredīta izmantošanu ir jāmaksā 17% gadā no izmantotās summas.

Saskaņā ar Līgumu Nr.VK10020437 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu procentu likme tiek noteikta saskaņā ar spēkā esošajiem tarifiem, proti, mēneša procentu likme par atļauto kredītu ir 1,79 %.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja veikto procentu parāda aprēķinu un to apmērs pat tuvu nesasniedz pamatparāda summu. Tiesa secina, ka prasība šajā daļā ir apmierināma, jo atbildētājs /pers. B/ nav savlaicīgi atmaksājis aizdevumu, līdz ar to, pielaida nokavējumu.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu saskaņā ar Patēriņa kredīta līgumu Nr. PTK-003902 EUR 1478,95 apmērā. Līgumsods aprēķināts par laika periodu no 2008.gada 15.marta līdz 2011.gada 15.martam.

Saskaņā ar Patēriņa kredīta līguma noteikumu 8.1.punktā noteikto līgumsods noteikts 0,3% apmērā par katru maksājuma kavējuma dienu no termiņā nesamaksātās summas.

Saskaņā ar Līgumu Nr.VK10020437 prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu EUR 224,12 apmērā. Līgumsods aprēķināts par laika periodu no 2007.gada 31.maija līdz 2008.gada 16.jūnijam.

Saskaņā ar Līgumu Nr.VK10020437 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu 5.10.punktā ir noteikts, ka par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētājs maksā līgumsodu par pārtēriņu, saskaņā ar līguma tarifiem, tas ir, 0,167 % apmērā par pārtēriņu dienā no neatļautā kredīta apjoma, savukārt, saskaņā ar līguma 5.11.punktu, ja atbildētājs līdz maksājuma datumam nav samaksājis ikmēneša maksājumu, atbildētājam, saskaņā ar tarifiem, jāmaksā līgumsods 0,25 % apmērā dienā par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, kā arī tiesību saņemt līgumisko procentus.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Savukārt Civillikuma 1720.pantā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts vai līgumsods norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Civillikuma 1724.[1] panta noteikumi nosaka, ka tiesa samazina pieprasīto līgumsodu līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Kā norādīts Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 14.maija spriedumā lietā SKC-212 - līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Gadījumos, kad no lietas apstākļiem secināms, ka līgumsods pēc tā apmēra, salīdzinot ar iespējamiem pārkāpuma izraisītajiem zaudējumiem, veic galvenokārt sodīšanas funkciju, tā piemērošana vērtējama atbilstoši vispārējiem sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principiem, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1.panta pirmo daļu katrai fiziskajai un juridiskajai personai ir tiesības uz savu apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu

aizsargāto interešu aizsardzību tiesā. Šīs tiesības prasītājs varēja izmantot, tiklīdz radās tās tiesību aizskārums, jo maksājums saskaņā ar Patēriņa kredīta līgumu Nr. PTK-003902 netika veikts no 2008. gada septembra, bet saskaņā ar Līgumu Nr.VK10020437 – 2007.gada jūnija, kas deva prasītājam tiesību savlaicīgāk griezties ar prasību tiesā par parāda piedziņu, tai skaitā līgumsoda piedziņu. Lietā nav saskatāmi nekādi objektīvi šķēršļi, kādēļ prasītājs nevērsās tiesā savlaicīgi, nepieļaujot līgumsoda pieaugumu.

Pamatojoties uz augstāk minētajiem apsvērumiem, tiesa atzina, ka kopējais līgumsoda apmērs, kas piemērojams atbildētājam, ierobežojams ar 10 % no nesamaksātā pamatparāda uz prasības celšanas dienu. Līdz ar ko līgumsoda apmērs nosakāms EUR 214,47 (147,90 + 66,57) apmērā.

Atbildētājs par parādu brīdināts un aicināts to samaksāt 2012.gada 20.aprīlī, 2012.gada 16.jūlijā, 2012.gada 29.augustā un 2014.gada 21.janvārī (lietas 62.-67., 101.-106.lapa).

Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu parāda samaksas faktu.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.panta pirmo daļu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Tiesa atzina, ka prasītāja labā no atbildētāja /pers. B/ piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram – samaksātā valsts nodeva EUR 361,90 apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 un izdevumi par sludinājuma ievietošanu izdevumā „Latvijas Vēstnesis" EUR 15.65, kopā- EUR 382,25.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta noteikumiem, lietas izskatīšanas gaitā radušies izdevumi par prasības pieteikuma un tiesas pavēstu nosūtīšanu lietas dalībniekiem EUR 21,66 apmērā (lietas 3.lapa).

Tā kā prasītājs pirms prasības celšanas samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4.70, nesamaksātā summa EUR 16,96 saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu piedzenama valsts labā no atbildētāja.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu un Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājam ir nosakāmas tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu tiesa nosaka sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no tā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto, saskaņā ar Civillikuma 1717., 1720., 1779., 1756., 1765.pantu un Civilprocesa likuma 5., 10., 34., 39., 41., 42., 93., 97., 193., 195., 199., 204.[1], 413.-415. pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS /pers. A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, parādu EUR 2144.63, procentus EUR 819,97 par laika periodu no 2007.gada 1.augusta līdz 2014.gada 25.martam, līgumsodu EUR 214,47 un tiesāšanās izdevumus EUR 382.25, kopā - EUR 3561,32 (trīs tūkstoši pieci simti sešdesmit viens *euro* un 32 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā nenomaksātos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 16,96 (sešpadsmit *euro* un 96 centi), kuri iemaksājami tiesas rēķinā norādītajā kontā (kvīts par apmaksu iesniedzama Ogres rajona tiesas kancelejā).

Noteikt AS /pers. A/ tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no nesamaksātās galvenā parāda (EUR 2144,63) summas līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda EUR 1488,60 un tiesas izdevumu EUR 59,55 piedziņu no atbildētāja.

Noteikt termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Ogres rajona tiesā.

Tiesnesis (personiskais paraksts) D.Plaudis

NORAKSTS PAREIZS
Ogres rajona tiesas tiesnesis D.Plaudis
Ogrē 2016. gada 10. martā